

Kunnskapsgrunnlag for etablering av støttetjenester for SurveyBanken

September 2022

Godkjent av styringsgruppen for prosjektet:

Kåre Hagen (prosjekteier, senterleder SVA), Per Martin Norheim-Martinsen (viserektor FoU), Elisabeth Nørgaard (instituttleder AFI), Ketil Are Lund (IT-direktør), Hege Undem Store (fungerende UB-direktør)

Utarbeidet av prosjektgruppen for SurveyBanken-prosjektet:

Karine Fluge Ulleberg (IKT), Marianne Soon Ophaug Wehus (UB), Alexander Schjøll (SIFO), Magnus Erichsen (ekstern) og Øystein Vik (ekstern)

SurveyBanken

For mer informasjon besøk **[SurveyBanken.no](https://surveybanken.no)**

Innholdsfortegnelse

Sammendrag

1. Innledning

- [1.1 Bakgrunn for prosjektet](#)
- [1.2 Formål](#)
- [1.3 Metode og fremgangsmåte](#)

2. Dagens situasjon

- [2.1 Introduksjon](#)
- [2.2 Dagens organisering av forskningsstøtte ved OsloMet](#)
- [2.3 Dagens situasjon for støttebehovene relatert til SurveyBanken](#)

3. Forskernes behov

- [3.1 Introduksjon](#)
- [3.2 Oppsummering av forskernes innspill](#)
- [3.3 Hvordan motivere forsker](#)

4. Modell for støttetjenester

- [4.1 Introduksjon](#)
- [4.2 Støttetjenestene på nasjonalt og institusjonelt nivå](#)
- [4.3 Modell for støttetjenester ved OsloMet](#)

5. Innspill til modell for støttetjenester

- [5.1 Introduksjon](#)
- [5.2 Oversikt over intervjuobjekter og tema](#)
- [5.3 Innspill til modell for støttetjenester](#)
- [5.4 Innspill til hvor tjenesteeierskapet bør plasseres](#)

6. Prosjektets vurderinger

- [6.1 Introduksjon](#)
- [6.2 Vurdering av modell for støttetjenester](#)
- [6.3 Vurdering av hvor tjenesteeierskapet bør plasseres](#)
- [6.4 Anbefaling om tjenesteeierskap](#)

7. Andre relevante innspill fra intervjuene

- [7.1 Introduksjon](#)
- [7.2 Datahåndteringsplan](#)
- [7.3 Forskningsdatabasen](#)
- [7.4 Finansieringsmodell for lokal FoU-støtte](#)
- [7.5 Tverrfaglig samarbeid og saksflyt](#)
- [7.6 Andre forhold](#)

8. Anbefaling og veien videre

Formålet med denne rapporten er å etablere et kunnskapsgrunnlag for etableringen av støttetjenester ved OsloMet for SurveyBanken.

På bakgrunn av innspill fra forskere og ledere av FoU-enheter **anbefaler prosjektet en modell for støttetjenester for SurveyBanken som innebærer at det etableres et tverrfaglig forvaltningsteam.**

Målsettingen er at forsker skal kunne håndtere de fleste problemstillinger på egenhånd, ved hjelp av enkle, brukervennlige løsninger og gode nettsider. Dersom forsker har behov for ekstra støtte vil lokal FoU-rådgiver fungere som førstelinje, mens tjenesteforvalter og andre ressurser med spisskompetanse på relevante områder vil utgjøre andrelinjen. Sammen vil disse utgjøre forvaltningsteamet. Det er dessuten behov for en tjenesteeier som har det overordnede ansvaret for teamet og budsjettansvaret.

Forvaltningsteamets hovedoppgaver vil være å gjøre SurveyBanken kjent blant forskere, samt støtte dem i forbindelse med arkivering og tilgjengeliggjøring av forskningsdata. De skal også bidra til å gjøre dataene som finnes i SurveyBanken kjent og fortelle hva de kan brukes til. Det vil være behov for tett samarbeid med Sikt.

Prosjektet anbefaler at Universitetsbiblioteket (UB) får tildelt eierskapet for støttetjenestene, og dermed rollene som tjenesteeier og tjenesteforvalter.

UB er tett på forskerne og har kjennskap til deres behov. I tillegg har de høy motivasjon for bedre utnyttelse av forskningsdata og etterlevelse av FAIR-prinsippene ved OsloMet. Videre har UB forskningsstøtte som et satsingsområde, der de blant annet planlegger å etablere en seksjon for forskningsstøtte.

For å lykkes er det viktig at UB leder og koordinerer det tverrfaglige forvaltningsteamet på en god måte, da problemstillingene som skal håndteres vil kreve tverrfaglig kompetanse.

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn: Problemstillinger som ligger til grunn for prosjektet SurveyBanken

Lite tilgjengelige data

Flere forskningsmiljøer på OsloMet gjennomfører hvert år en rekke spørreundersøkelser (surveyer) med høy verdi for mange.

- Dette gir et rikt datamateriale om blant annet nordmenns vaner, adferd og holdninger til ulike spørsmål.
- Det finnes i dag ikke en funksjon eller tjeneste(r) hvor forskere eller andre kan finne forskningsdata på tvers av OsloMet, og eksisterende praksis er at man går direkte til forsker *dersom man er klar over at dataene finnes*.
- For å utvikle slike tjenester kreves en teknisk infrastruktur og et forvaltningsapparat.

Manglende kjennskap til at forskningsdata skal tilgjengeliggjøres, og hvordan dette skal gjøres

OsloMet har per i dag ikke en policy for håndtering av forskningsdata. OsloMet er det største universitetet i Norge som mangler dette.

- Det gjør at mange forskere ved OsloMet ikke vet hvordan de skal håndtere forskningsdata etter endt forskningsprosjekt. Data bør komme fellesskapet til gode og gjøres ikke tilgjengelig.
- Det er også en utfordring at forskerne anser forskningsdata som sine egne, på tross av at de formelt sett eies av OsloMet. Dette kan skape problemer, f.eks. kan en forsker som slutter velge å ta med seg dataene.

Økende krav fra oppdragsgivere

- Et forskningsprosjekt kan være finansiert av OsloMet eller av andre oppdragsgivere. Mange av disse oppdragsgiverne (f.eks. Forskningsrådet og EU) krever rutiner for håndtering av forskningsdata.
- De krever dessuten at man skal tilgjengeliggjøre data, dvs. følger FAIR-prinsippene.
- Manglende rutiner kan føre til redusert sjanse for at OsloMet vinner utlysninger, *eller i ekstreme tilfeller at oppdragsgiveren krever finansiering tilbakebetalt*.

Problemstillingene visualisert

I samfunnet (venstre):

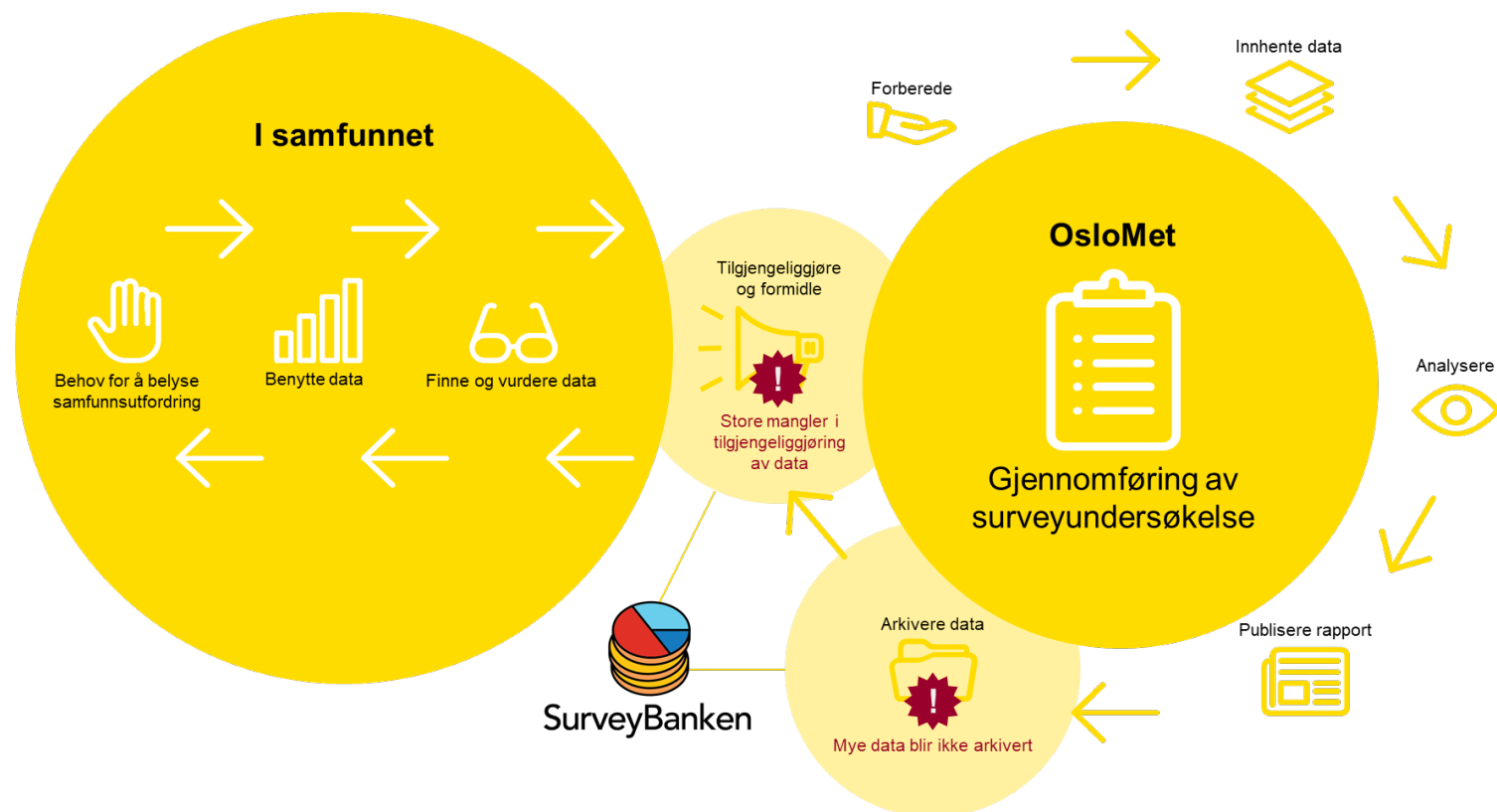
- Sirkelen beskriver kunnskapsreisen i samfunnet.
- Den starter med behov for ny kunnskap. Til det trenger man å finne data. Når data er funnet skal disse analyseres.

OsloMet (høyre):

- Sirkelen beskriver forskningsprosessen med surveydata ved OsloMet.
- Etter å ha forberedt undersøkelsen, innhenter man data. Disse analyseres før resultatene publiseres.
- I etterkant av publisering skal data arkiveres og tilgjengeliggjøres for gjenbruk.

To smertepunkter som oppstår (illustrert med utropstegn):

- Data blir ikke arkivert, i hvert fall ikke på en måte som gjør de lett å finne tilbake til.
- Fordi data ikke er godt nok arkivert, er det vanskelig for samfunnet utenfor OsloMet å finne data.

Prosjektets leveranser

Policy og støttetjenester er sentralt for at SurveyBanken tas i bruk

Digital løsning

OsloMet og Sikt samarbeider om å designe og utvikle en digital løsning (SurveyBanken) som tilfredsstiller de kartlagte brukerbehovene.

Policy

(ansvar overført til FoU-avdelingen)

FoU-avdelingen har utviklet en policy som definerer OsloMets krav til lagring, tilgjengeliggjøring og formidling av forskningsdata som eies av universitetet.

Etablere støttetjenester

Prosjektet etablerer støttetjenester for forskere ved OsloMet. Støttetjenestene skal bidra til at forskerne settes i stand til å ta SurveyBanken i bruk og sikre etterlevelse av kravene i policyen.

Denne rapporten omhandler støttetjenestene ved OsloMet. Formålet er å beskrive hvilke oppgaver som skal ligge til støttefunksjonen, hvordan det kan organiseres, samt anbefale hvem som bør få rollen som tjenesteeier.

Prosjektet har sterk strategisk forankring

- større åpenhet og gjenbruk av data er høyt prioritert hos Kunnskapsdepartementet, Forskningsrådet og ved OsloMet

Styrende dokument

Føring / målsetting

Kunnskapsdepartementet
Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2019-2028)

«Større åpenhet»

Forskningsrådet
Policy for åpen tilgang til forskningsdata (2017)

«Åpen som standard»
«FAIR»

OsloMet
Digitaliseringsstrategi (2018-2024)

For å nå målbildet om «Fremragende forskning og utdanning» må OsloMet: «... øke forskningens transparens, styrke dens etterprøvbarhet og imøtekomme strengere krav til åpenhet.»

OsloMet
Langtidsplan og budsjett (2020-2022)

«Prosjektet Surveybanken har som mål å forenkle tilgangen til surveydata både for forskere internt og eksternt ved OsloMet, og for aktører i offentligheten.»

1.2 Formål med rapporten

Denne rapporten er et **kunnskapsgrunnlag for etableringen av støttetjenester for SurveyBanken**.

I rapporten kommer prosjektet med sin anbefaling om hvordan støttetjenestene bør organiseres, samt hvor tjenesteeierskapet bør plasseres. Rapporten skal inngå som et grunnlag for at rektors ledermøte kan fatte en beslutning.

Avgrensninger:

- **Målgruppen** for støttetjenestene er forskere ved OsloMet.
- Støttetjenestene som skal etableres ved OsloMet er relatert til «**data inn**», altså å sikre at surveydata som genereres ved OsloMet arkiveres i SurveyBanken hos Sikt.
- Støttefunksjonen vil ha som hovedoppgave å øke kjennskapen til SurveyBanken slik at forskere med relevante data arkiverer og tilgjengeliggjør disse. I tillegg vil støttefunksjonen besvare ulike typer henvendelser fra forskerne.
- Sikt har ansvaret for å følge opp selve prosessen med å arkivere data i deres arkiveringsløsning.
- Sikt har også hovedansvaret for «**data ut**», og skal støtte brukerne som ønsker tilgang til data, og som har spørsmål relatert til dette.
- OsloMet skal bistå i gjøre dataene som finnes i SurveyBanken kjent for forskere og studenter ved OsloMet, samt synliggjøre mulige bruksområder.

1.3 Metode og fremgangsmåte

Arbeidet med denne rapporten har bestått av følgende hovedpunkter:

- Sammenstilling av eksisterende kunnskap knyttet til status for forskningsstøtte ved OsloMet, samt forskernes behov for støtte knyttet til håndtering av forskningsdata (*kap. 2 og 3*).
- Utvikling av modell for støttetjenester (*kap. 4*). Fremgangsmåten er nærmere beskrevet i kap. 4.3.
- Avklaring av ansvarsdelingen mellom Sikt og OsloMet når SurveyBanken går over i forvaltning (*kap. 4*).
- Gjennomføring av intervjuer med ledere og medarbeidere fra sentrale og lokale enheter for forskningsstøtte, for å høre deres innspill til modellen for støttetjenester, samt plassering av tjenesteeierskapet (*kap. 5 og 7*).
- Intervjuene var semi-strukturerte, det vil si at vi benyttet en intervjuguide med en oversikt over temaer, men intervjuobjektene fikk også anledning til å komme med innspill på områdene de var mest opptatt av og hadde mest innsikt i. Intervjuene ble gjennomført før sommeren 2022.
- Interne diskusjoner i prosjektteamet for å konkludere på prosjektets vurderinger og anbefalinger (*kap. 6 og 8*).

2 DAGENS SITUASJON

2.1 Introduksjon

I dette kapitlet beskrives dagens situasjon for forskningsstøtte ved OsloMet. Først gis en oversikt over dagens organisering av forskningsstøtte ved OsloMet (2.2). Deretter presenteres resultatene fra en kartlegging prosjektet gjennomførte høsten 2021 (2.3). Kartleggingen gir en status for forskernes støttebehov som er direkte eller indirekte relatert til SurveyBanken.

Innhold

[Kapittel 1: Innledning](#)

[Kapittel 2: Dagens situasjon](#)

[Kapittel 3: Forskernes behov](#)

[Kapittel 4: Modell for støttetjenester](#)

[Kapittel 5: Innspill til modell for støttetjenester](#)

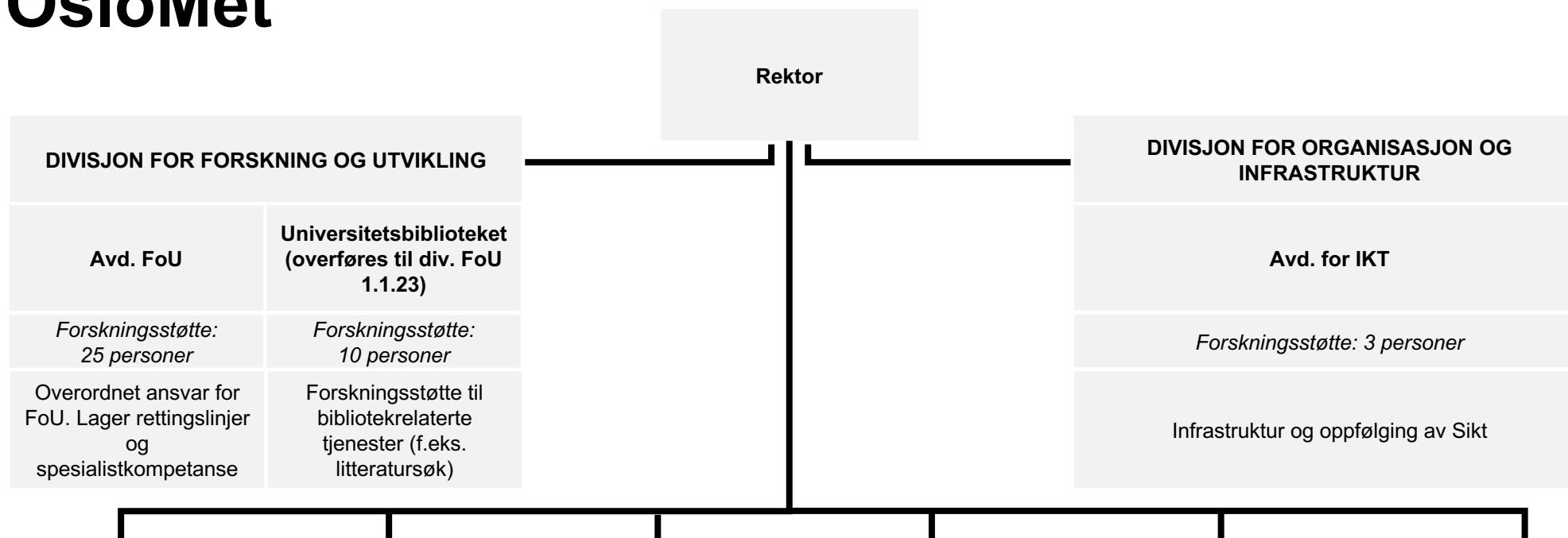
[Kapittel 6: Prosjektets vurderinger](#)

[Kapittel 7: Andre innspill fra intervjuene](#)

[Kapittel 8: Anbefaling](#)

2.2 Dagens organisering av *forskningsstøtte* ved OsloMet

Sentralt

Lokalt

SENTER FOR PROFESJONS-STUDIER (SPS)	SENTER FOR VELFERD OG ARBEIDSLIVS-FORSKNING (SVA)	FAKULTET FOR HELSEVITENSKAP (HV)	FAKULTET FOR LÆRERUTDANNING OG INTER-NASJONALE STUDIER (LUI)	FAKULTET FOR SAMFUNNSVITEN-SKAP (SAM)	FAKULTET FOR TEKNOLOGI, KUNST OG DESIGN (TKD)
<i>Forskningsstøtte: 1 person</i>	<i>Forskningsstøtte: 6 personer</i>	<i>Forskningsstøtte: 8 personer</i>	<i>Forskningsstøtte: 9 personer</i>	<i>Forskningsstøtte: 9 personer</i>	<i>Forskningsstøtte: 8 personer</i>
Alle former for forskningsstøtte, fra bistand på søknader til hjelp med å legge inn forskningsresultater i Cristin.					

2.3 Dagens situasjon for støttebehovene relatert til SurveyBanken

Støttebehov	Dagens situasjon	Betraktninger fra kartleggingen av dagens støttefunksjoner
Støttebehov som er direkte relatert til SurveyBanken		
Klargjøre <i>surveydata</i> for deling		Lite kjennskap til hva som kreves for deling av data. Det ytes ingen rådgivning eller støtte til anonymisering av forskningsdata med personopplysninger. Dette er viktig kompetanse og arbeid som må gjøres før data kan arkiveres til åpen deling.
Lagring og arkivering av <i>surveydata</i>		Lagringsguiden gir generell informasjon om lagringsalternativ ved aktiv datahåndtering, men en forsker har ofte behov for støtte når det skal benyttes andre løsninger/tjenester og flytte data mellom disse. Det er klare føringer om at forskningsdata skal deles/arkiveres, typisk mot slutten av prosjektet. Det er lite kompetanse og bevissthet på arkivering av data, og det ytes ingen støtte.
Støttebehov som er indirekte relatert til SurveyBanken		
Finne data		Forskere får veldig lite støtte til å finne forskningsdata. UB er gode på publisasjon og artikkelsøk, men har ingen erfaring på å finne datasett. Ønskelig med fagspesifikk kunnskap.
Datainnsamling		Kunnskap om mye brukte løsninger som Nettskjema og DiktafonApp er OK, mindre om rammeavtale for datainnkjøp. Behov for støtte for spesielle behov (registerdata, sensordata osv.).
Juridiske spørsmål		Alle prosjekt har i ulik grad behov for juridiske vurderinger om personvern, datahåndtering, rettigheter og ulike avtaler. Noe manglende retningslinjer og kapasitet. Behov for kunnskap på flere nivå.
Metadata		Lite kunnskap om metadata for forskningsdata. Dette er spesielt viktig i forbindelse med arkivering av data. UB har generell kunnskap om metadata, men liten erfaring med metadata for forskningsdata.
Datahåndteringsplan		Bruk av datahåndteringsplan vil sikre god og trygg datahåndtering gjennom hele prosjektløpet. Det vil også øke bevissthet på avlevering og arkivering av data. Spesielt støtteressurser, men også de fleste forskere er positive til krav om datahåndteringsplan for alle forskningsprosjekter, under forutsetning av forskere tilbys god støtte. Det ansees å være lite kunnskap om datahåndteringsplaner per i dag.

Det enkelte støttebehov er klassifisert i tre grupper:
Grønn: Vurderes som OK. **Gul:** Noen mangler. **Rød:** Store mangler.

3 FORSKERNES BEHOV

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

3.1 Introduksjon

I dette kapitlet oppsummeres resultatene fra prosjektets kartlegging av forskernes behov (2.2). Kartleggingen ble gjennomført høsten 2021. Formålet med kartleggingen var å avdekke hvilke behov forskerne har og hvilke forventninger de har til fremtidige støttetjenester for forskningsdata. Til slutt i kapitlet presenteres prosjektets vurdering av de viktigste fartshumpene og motivatorene for å få forsker til å arkivere og tilgjengeliggjøre data i SurveyBanken (2.3).

Innhold

[Kapittel 1: Innledning](#)

[Kapittel 2: Dagens situasjon](#)

[Kapittel 3: Forskernes behov](#)

[Kapittel 4: Modell for støttetjenester](#)

[Kapittel 5: Innspill til modell for støttetjenester](#)

[Kapittel 6: Prosjektets vurderinger](#)

[Kapittel 7: Andre innspill fra intervjuene](#)

[Kapittel 8: Anbefaling](#)

3.2 Oppsummering av forskernes innspill (1/2)

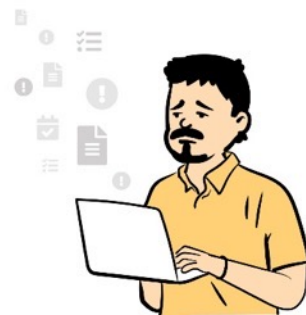
Forskerne er prinsipielt positive til deling av forskningsdata, *men få har delt*

- Oppfatter ofte sine data som lite relevante for deling.
- Vegring relatert til arbeidsmengde.
- Usikker om man 'får nok igjen' for å dele.
- Ser at det er et konkurransefortrinn i noen søknader å si at man skal dele.

Forskerne etterlyser tydelige retningslinjer for datahåndtering

- Det etterspørres en policy for datahåndtering og strategi for åpen forskning (sistnevnte kreves i søknader om EU-midler).
- Økt bevissthet om hvem som har forskningsansvaret.

Forskerne er frustrerte over de administrative oppgavene og er bekymret for å dele dataene feil

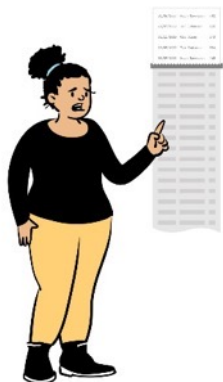
- Oppfattes som at man må 'ofre forskningstid' for administrative oppgaver.
- Redd for å gjøre feil (spesielt personvern) ved arkivering.
- Dårlige insentiver for å dele data (inkl. manglende anerkjennelse ved videre bruk av dataene).

Forskerne er avhengige av rask respons og spesialistkompetanse fra støttefunksjonen

- Ønskelig å bruke lokale og forskernære FoU-rådgivere (generalister).
- Samtidig er et behov for spesialister som kan sitte mer sentralt.
- Ønskelig med ett kontaktpunkt som kan respondere raskt.
- Unngå at forsker blir kasteball mellom støtteressurser.
- Koble på støttetjenester tidlig i prosjekt.

Oppsummering av forskernes innspill (2/2)

Anonymisering fremstår som en viktig bekymring og utfordring for mange av forskerne

- Anonymisering anses som en stor og krevende jobb.
- Vanskelig å vite når dataene er 'anonyme nok'.
- Ønskelig med ekspertstøtte, samtidig må forsker gjøre jobben.
- Risiko for at anonymisering fjerner dataenes verdi.

Forskerne etterlyser en mer løsningsorientert tilnærming til personvernsutfordringer

- Personvern oppleves som en hindring for datadeling.
- Trolig en merkbar forskjell i tilnærming mellom fakultetene.
- Ønskelig med personvernrådgiver som kan spille på lag med forsker.

Forskerne ser verdien i datahåndteringsplaner (DMP), men er bekymret for det totale antallet krav

- Noe usikkerhet rundt hva en DMP er.
- DMP kan fort bli et 'sovende dokument', hvordan kan vi forsikre gjenbruk?
- Ønskelig med støtte eller malverk for å utforme DMP.

Forskerne trenger veiledning og bistand i forbindelse med datahåndtering

- Man tenker sjeldent på arkivering før tilslag på søknad.
- Mye data lagres lokalt (OneDrive).
- Usikkert hvem som skal betale for lagrings- og arkiveringstjenester.
- Ønskelig med fagspesifikke arkiv.
- TSD fungerer bra for røde eller sorte data, men er 'for tung' for gule data.

3.3 Hvordan motivere forsker (og unngå trenering) ved innsamling av data?

Følgende liste oppsummerer innspillene fra kartleggingen etter hva som kan hindre tilgjengeliggjøring av surveydata (fartshumper) og hva som kan øke tilgjengeliggjøring av surveydata (motivatorer). Dette er en viktig føring for støttefunksjonen. *Tillegg fra prosjektgruppen er markert i kursiv.*

Eksisterende fartshumper

- Dagens norm: Data er for eget bruk.
- Bekymring for at data skal misbrukes eller at andre skal ta æren for funn.
- Opplevd høye rapporteringskrav (Forskningsdatabasen og meldeskjema).
- Forsker synes ikke dette er noe 'gøy' å drive med, fordi det ikke blir sett på som 'forskning'. Da nedprioriteres det.
- Forskers usikkerhet rundt anonymisering (personvernkrav oppleves som strenge). Da er man redd for å gjøre feil. Resultatet er at ingenting blir gjort.

Fremtidige, potensielle fartshumper

- Dersom data på SurveyBanken er krevende å finne.
- Dersom få andre deponerer data.
- Dersom SurveyBanken får et dårlig rykte. "Når min kollega ikke deponerer, vil ikke jeg gjøre det heller."
- Dersom data i SurveyBanken ikke brukes.
- Dersom bruk av data ikke er synlig for forsker.
- Dersom data er spesielt dårlig egnet til deponering (dårlig metadatakvalitet).
- Dersom deponering av data er spesielt krevende.
- Dersom data 'stjeles', dvs. "andre publiserer på mine data før jeg har rukket å gjøre det selv."

Eksisterende motivatorer

Push

- Krav om tilgjengeliggjøring fra oppdragsgivere (EU og Forskningsrådet) og generelle krav fra KD og OsloMet (tenke FAIR m.m.).

Fremtidige potensielle motivatorer

Push

- Krav om tilgjengeliggjøring (policy, FAIR, oppdragsgivere m.m.).
- Tydeliggjøre forskerens rolle og at dataeierskapet ligger til OsloMet.
- Støttefunksjon er aktiv ambassadør for løsningen.
- *Forventninger stilles til forsker i utforming av datahåndteringsplan.*

Pull

- *Ønske om å synliggjøre egen innsats og verdiskaping.*
- *Ønske om at innsamlede data ved bruk av offentlige midler kommer samfunnet til gode.*
- Data på SurveyBanken brukes og bruk er synlig for forsker.
- Forsker får støtte til å evaluere om data kan arkiveres.
- Deponering av data er enkelt.
- Data kan tilgangsstyres.
- Hensikten med SurveyBanken er tydelig.
- Forsker får incentiver (f.eks. publiseringspoeng) for arkivering fra OsloMet.
- Forsker har kontroll på egne data, man vet at de ligger i SurveyBanken.
- *Suksesshistorier (om god deling og spennende resultater av bruk) spres aktivt.*

4 MODELL FOR STØTTETJENESTER

4.1 Introduksjon

I dette kapitlet presenteres en modell for støttetjenester for SurveyBanken. Først presenteres sammenhengen mellom SurveyBanken som en nasjonal løsning, med nasjonale støttetjenester for arkivering av surveydata (Sikt) og OsloMets støttetjenester på institusjonsnivå (4.2). Deretter beskrives modellen for støttetjenester ved OsloMet i nærmere detalj (oppgaver, roller m.m.) (4.3).

Innhold

[Kapittel 1: Innledning](#)

[Kapittel 2: Dagens situasjon](#)

[Kapittel 3: Forskernes behov](#)

[Kapittel 4: Modell for støttetjenester](#)

[Kapittel 5: Innspill til modell for støttetjenester](#)

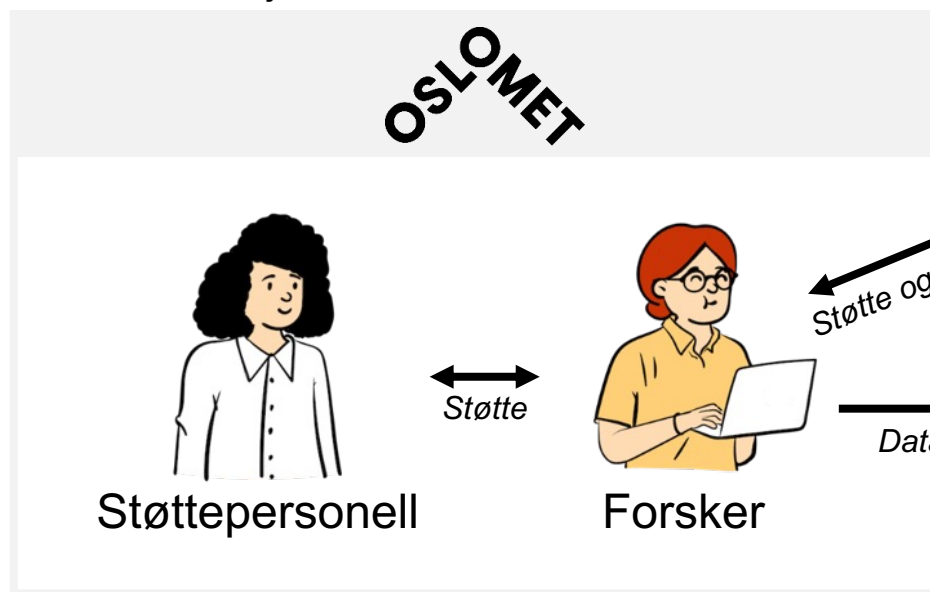
[Kapittel 6: Prosjektets vurderinger](#)

[Kapittel 7: Andre innspill fra intervjuene](#)

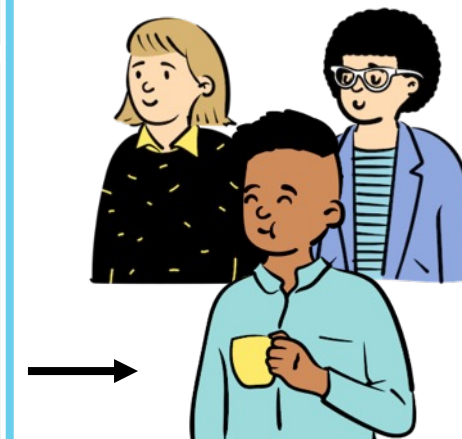
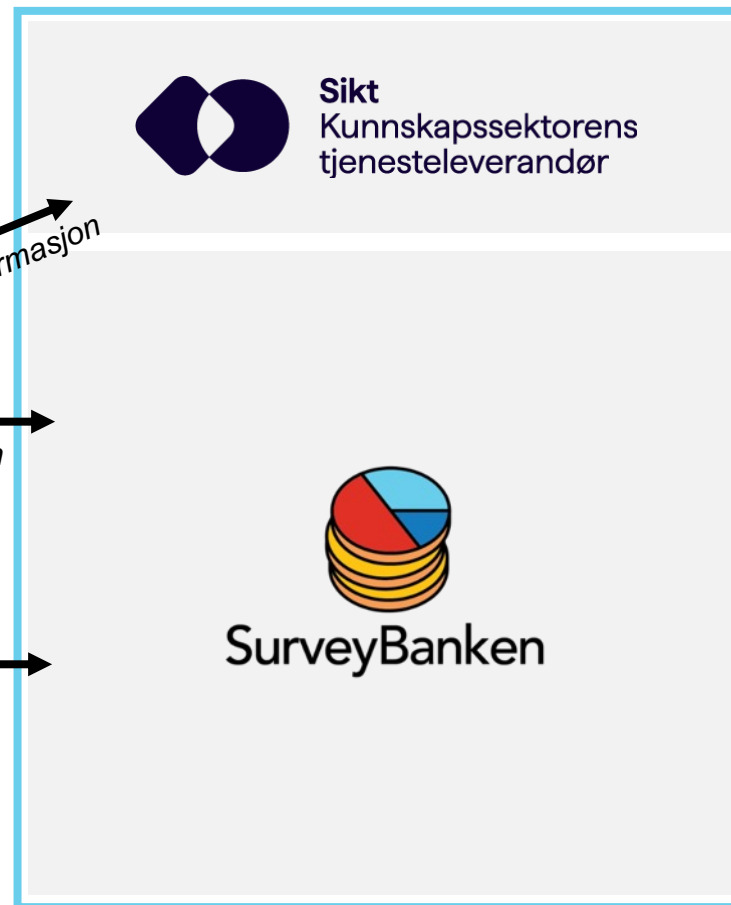
[Kapittel 8: Anbefaling](#)

4.2 Sammenheng mellom støttetjenestene på nasjonalt og institusjonelt nivå

Ved UH-institusjonene

Nasjonalt nivå

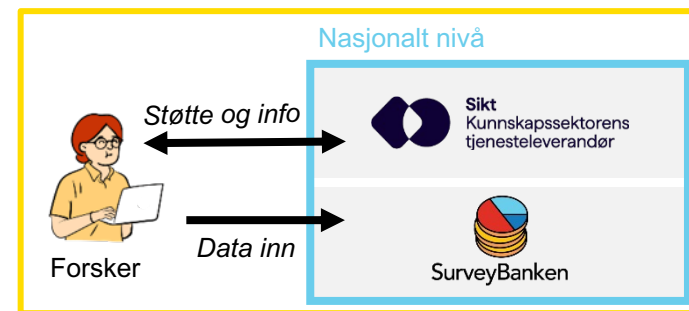
Sluttbrukerne

*Journalister, byråkrater,
studenter osv.*

Tilsvarende ved de andre UH-institusjonene

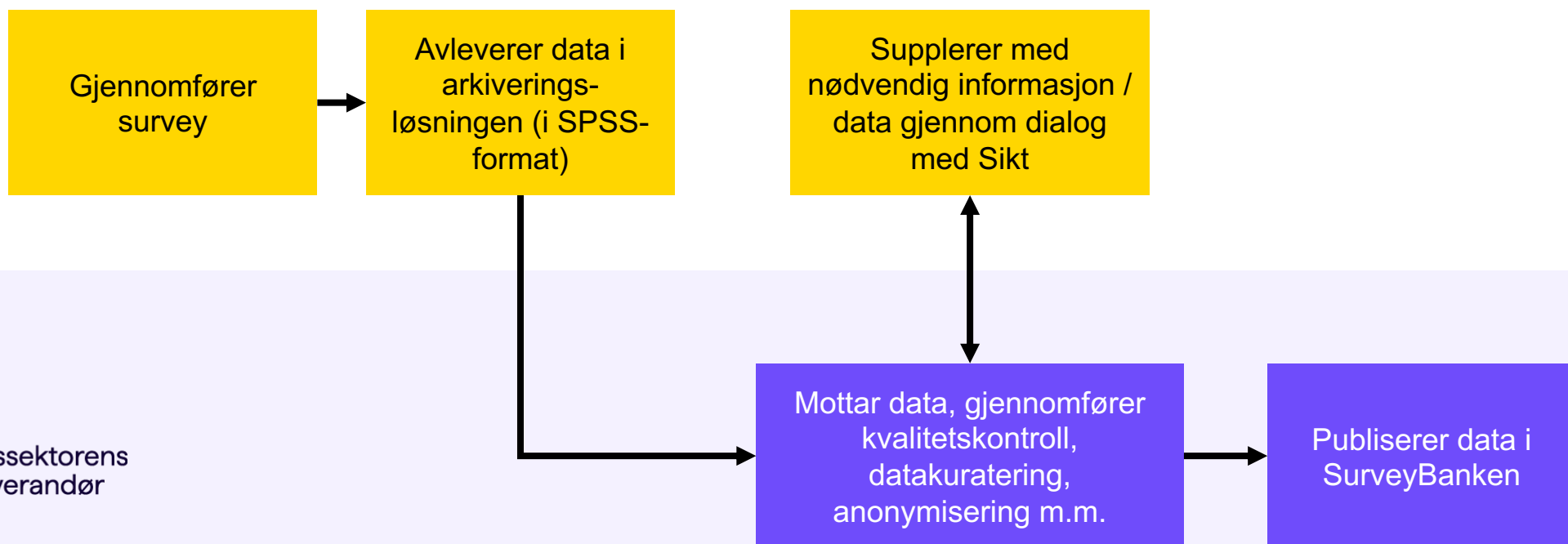
Ansvarsdeling for arkivering og tilgjengeliggjøring av data i SurveyBanken

Denne siden detaljerer interaksjonene illustrert over

Sikt
Kunnskapssektorens
tjenesteleverandør

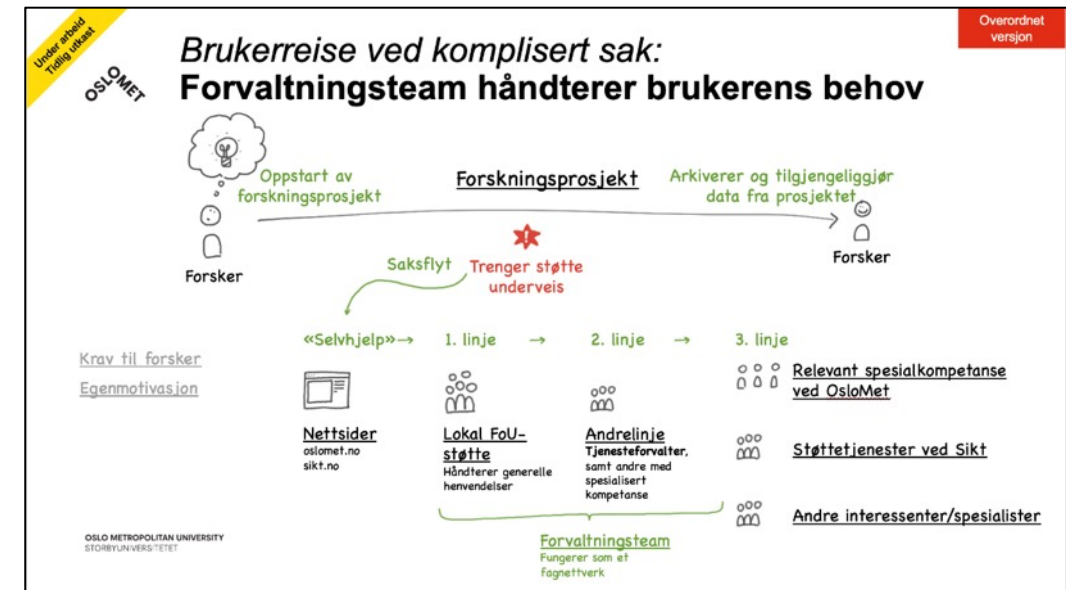

4.3 Modell for støttetjenester ved OsloMet - Bakgrunn

Prosjektgruppen utviklet i mars 2022 en modell for SurveyBank-relaterte støttetjenester ved OsloMet. Modellen er utviklet basert på innspill fra forskere og støttepersonell som deltok i workshops henholdsvis 2. og 7. mars.

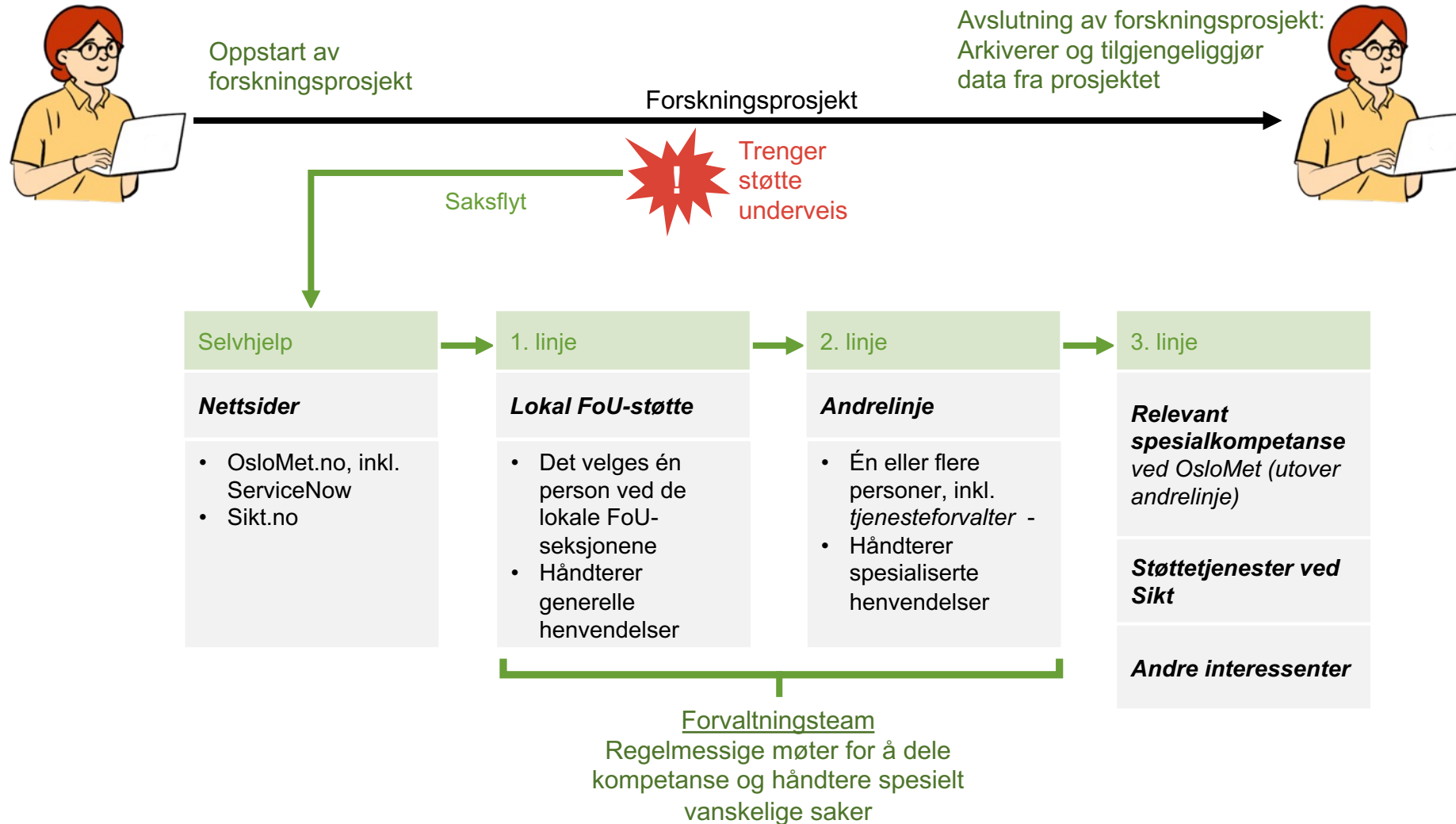
Modellen er en nettverksmodell ledet og koordinert fra én av de tre støtteenhetene på sentralt nivå (UB, FoU-avdelingen og IKT). Som et alternativ til nettverksmodellen ble det vurdert om ressursene kunne samles i en organisasjonsenhet, men dette ble evaluert som urealistisk da det er behov for tverrfaglig kompetanse, og de aktuelle ressursene vil bruke kun en liten andel av sin tid på støtte relatert til SurveyBanken.

Modellen har siden blitt presentert for prosjektets styringsgruppe, samt i intervjuer med representanter for FoU-seksjonene ved fakultetene, UB, FoU-avdelingen og IKT. Modellen har gjennomgått mindre justeringer basert på innspillene vi har mottatt, men hovedtrekkene er uendret fra det opprinnelige forslaget. Modellen er beskrevet på neste side.

Versjon av modellen fra sommeren 2022.

Overordnet beskrivelse av modellen for støttetjenester ved OsloMet

Forvaltningsteamets hovedoppgaver

Formål: Sikre at OsloMet arkiverer og tilgjengeliggjør mest mulig data i SurveyBanken

1. Være kontaktpunkt for SurveyBanken og besvare henvendelser relatert til:

- Praktiske og tekniske utfordringer (nettsidene, arkiveringsløsningen m.m.).
- Vurdering av kost/nytte ved arkivering og tilgjengeliggjøring av data.
- Juridiske problemstillinger, om bl.a. krav og retningslinjer (f.eks. gjennom policy for forskningsdata) og personvern.
- Tilgjengeliggjøring av forskningsdata ifb. publisering av forskningsresultater.

2. Informere forskere om SurveyBanken

- Drifte og vedlikeholde nettsider.
- Gjennomføre informasjonsmøter, opplæring m.m.
- Kommunisere utad om SurveyBanken.

3. Følge opp Sikt

- Strategisk nivå: Gi råd til videreutviklingen av SurveyBanken gjennom f.eks. deltakelse i brukerråd.
- Operativt nivå: Oppfølging og koordinering av henvendelser relatert til «data inn».
- Avtaleforvaltning.

4. Lede og koordinere forvaltningsteamet

- Koordinere henvendelser mellom de ulike delene av teamet, og evt. tredjelinjen.
- Forberede og gjennomføre møter i forvaltningsteamet.

5. Evne å kommunisere og forstå semi-tekniske forhold knyttet til tjenesten

Rollebeskrivelse for 1. og 2. linje

1. linje	2. linje		
<i>Lokal FoU-støtte</i>	<i>Tjenesteforvalter</i>	<i>Tjenesteeier</i>	<i>Tjenesteeier (ansvarlig) og tjenesteforvalter (utførende) skal også:</i>
• FoU-rådgivere som sitter lokalt i administrasjonen på de ulike fakultetene/sentrene. • Én av FoU-rådgiverne får ansvar for saker relatert til tjenesten, og således opparbeider seg kompetanse på området. • Kjenner forsker personlig. • Deltar i forvaltningsteamet. • Er ambassadør for SurveyBanken.	• Utfører den operative forvaltningen av tjenesten (utfører oppgavene som tjenesteeier er ansvarlig for). • Tilhører samme organisasjonsenhet som tjenesteeier. • Den som kjenner tjenesten best og som kan svare på krevende problemstillinger. • Leder og koordinerer forvaltningsteamet. • Er ambassadør for SurveyBanken.	• Har ansvar for at støttetjenestene leverer som forventet. • Skal sikre finansiering ved etablering av tjenesten, i hovedsak vil dette være å sørge for ressurser for forvaltning, og kompetanseutvikling hos disse. • Skal sikre at OsloMet henter ut forventede gevinster ved SurveyBanken. <i>Andrelinjeressurser</i> • Deltar i forvaltningsteamet. • Bred kompetanse om surveyer og SurveyBanken. • Spesialisert kompetanse på enkeltområder (f.eks. metadata). • Er ambassadør for SurveyBanken.	• Sikre etterlevelse av kravene i policy for håndtering av forskningsdata. • Sikre oppfølging av tjenesten med hensyn til kvalitet. • Sikre oppfølging av vedlikeholdsavtale mot Sikt. • Sikre at det gis tilstrekkelig opplæring og informasjon til brukerne av SurveyBanken. • Sikre at endringer ved tjenesten blir gjennomført og kommunisert. • Sørge for at tjenesten fungerer godt, og at den videreutvikles kontinuerlig.

Nærmere beskrivelse av modellen

- De **lokale FoU-rådgiverne** har rollen som førstelinje for forsker på flere områder i dag, vi gjenbraker denne modellen.
- FoU-seksjonene ved fakultetene består av personer med ulik kompetanse og ulike roller. **Vi anbefaler at én FoU-rådgiver får rollen som «survey-ansvarlig».**
- Nettsidene må bygges ut **med gode guider og sjekklister**. Det er ønskelig at forsker kan finne svar på de fleste problemstillinger ved hjelp av nettsidene.
- Forsker må få vite hva som er krav, og hvor de bør gå for å få hjelp. Dette krever god **informasjon og kommunikasjon**.
- **Tjenesteeier må ha et overordnet ansvar** for at gevinstene ved SurveyBanken realiseres, og ha ansvar for budsjett og ressurser.
- **Tjenesteforvalter må lede og koordinere det operative arbeidet**, for å sikre at saker løses, koordinere ressurser og utvikle tjenesten over tid.
- **Forvaltningsteamet må sammen sørge for at løsningen fungerer godt**, at OsloMet avleverer gode data til SurveyBanken og at disse dataene også benyttes av OsloMet (f.eks. i utdanning).
- Det vil være behov for **kompetanseutvikling av støtteressurser og forskere** underveis. Forvaltningsteamet sørger for at dette skjer på en god måte.
- Det vil være krevende for et team å besitte all relevant kompetanse. Derfor er det viktig å kunne benytte seg av ressurser med **spesialkompetanse ved OsloMet og eksternt** (eksempelvis Sikt).

5 INNSPILL TIL MODELL FOR STØTTETJENESTER

5.1 Introduksjon

I dette kapitlet presenteres innspillene fra intervjuer som er relatert til modellen for støttetjenester. Først presenteres en oversikt over intervjuobjektene og temaene for intervjuene (5.2). Deretter presenteres selve innspillene (5.3 og 5.4).

Innhold

[Kapittel 1: Innledning](#)

[Kapittel 2: Dagens situasjon](#)

[Kapittel 3: Forskernes behov](#)

[Kapittel 4: Modell for støttetjenester](#)

[Kapittel 5: Innspill til modell for støttetjenester](#)

[Kapittel 6: Prosjektets vurderinger](#)

[Kapittel 7: Andre innspill fra intervjuene](#)

[Kapittel 8: Anbefaling](#)

5.2 Oversikt over intervjuobjekter og tema

Formålet med intervjuene var å motta innspill fra ledere av de ulike støtteenhetene ved OsloMet, både lokalt og sentralt. De ulike intervjuobjektene er listet opp i tabellen til høyre. Intervjuene ble gjennomført før sommeren 2022.

Intervjuene omhandlet bl.a.:

- Modell for organisering av støttetjenestene, herunder innspill til plassering av tjenesteeierskap.
- Enhetens kompetanse og kapasitet til å være førstelinje for surveyrelaterte spørsmål fra forskere.
- Omfang av surveyprosjekter ved fakultet / senter.

Sentralt / lokalt	Organisasjonsenhet	Intervjuobjekt
Lokalt	FoU-seksjonen ved Fakultet for teknologi, kunst og design (TKD)	Seksjonssjef
Lokalt	FoU-seksjonen ved Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier (LUI)	Seksjonssjef og FoU-rådgiver
Lokalt	FoU-seksjonen ved Fakultet for samfunnsvitenskap (SAM)	Seksjonssjef og FoU-rådgiver
Lokalt	FoU-seksjonen ved Fakultet for helsevitenskap (HV)	Seksjonssjef og FoU-rådgiver
Lokalt	Senter for velferd og arbeidslivsforskning (SVA)	FoU-rådgiverne ved de ulike instituttene og administrasjonsdirektør SVA
Lokalt	Senter for profesjonsstudier (SPS)	FoU-rådgiver og erfaren forsker
Sentralt	Avdeling for IKT, Divisjon for organisasjon og infrastruktur	Seksjonssjef ved Seksjon for tjenestestyring og –utvikling
Sentralt	Universitetsbiblioteket, Divisjon for FoU (fra 01.01.2023)	Seksjonssjef ved Seksjon biblioteket P48
Sentralt	Avdeling for FoU, Divisjon for FoU	Forskningsdirektør og FoU-rådgiver
Sentralt	Seksjon for dokumentasjon og informasjonsforvaltning (SDI), Divisjon for organisasjon og infrastruktur	Seksjonssjef

5.3 Innspill til modell for støttetjenester

Intervjuobjektene synes at modellen for støttetjenester virker fornuftig, og at den er gjenkjennbar fra andre områder ved OsloMet (CRISTin, personvern m.m.). Intervjuobjektene trekker frem følgende fordeler med modellen:

- Nettverksorganisering: Inviterer til økt samarbeid mellom lokalt og sentralt nivå, samt på tvers av sentralt nivå.
- Det er bra at de fleste spørsmål skal besvares via nettsidene. Nettsidene må oppdateres jevnlig slik at stadig flere spørsmål kan besvares der.
- Fornuftig at lokal FoU-rådgiver får rollen som førstelinje i og med at de er tettest på forsker. Det bør pekes på én FoU-rådgiver i de ulike FoU-seksjonene som får ansvaret for henvendelser relatert til SurveyBanken.

Intervjuobjektene er opptatt av at støttetjenestene for SurveyBanken blir en pilot for hvordan annen type forskningsstøtte kan organiseres. Det blir særlig viktig å høste erfaringer knyttet til hvordan samhandlingen på tvers av de ulike støtteenhetene fungerer.

Intervjuobjektene peker videre på følgende kritiske suksessfaktorer:

- Det blir viktig å synliggjøre verdien av løsningen for forskere, gjennom å vise hvordan dataene vil visualiseres i SurveyBanken. Det er også viktig å få fram hvordan data kan benyttes i forskning, f.eks. gjennom kobling av data på tvers av datakilder.
- Det må være intuitive og brukervennlige løsninger, slik at ikke SurveyBanken oppleves som en administrativ byrde.

5.4 Innspill til hvor tjenesteeierskapet bør plasseres (1/3)

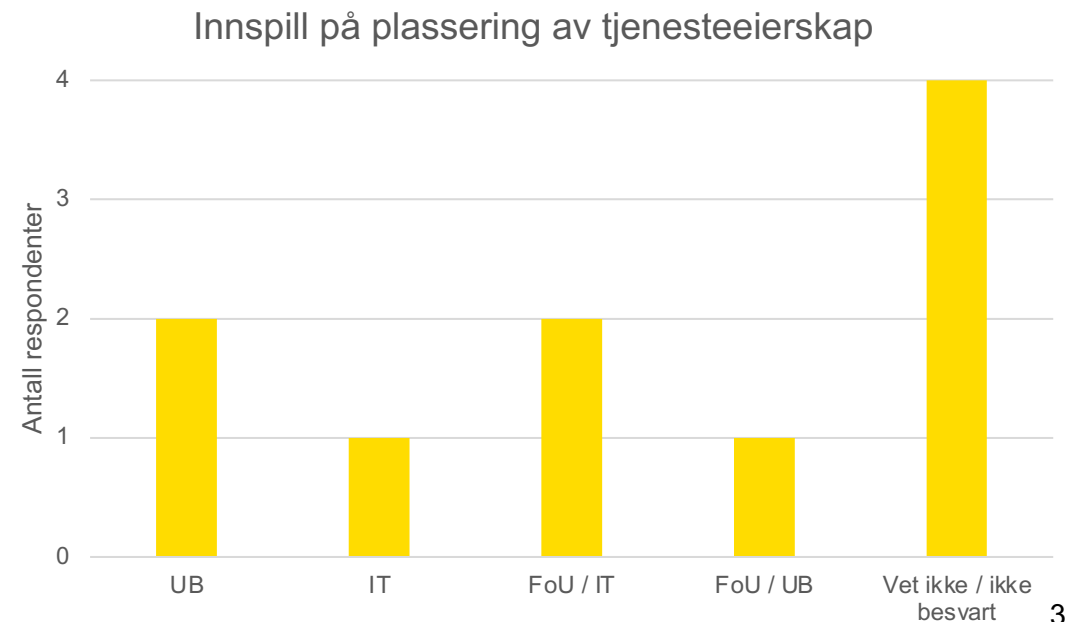
Intervjuobjektene hadde ikke veldig sterke synspunkter på hvor tjenesteeierskapet burde plasseres. Det var enighet om behovet for å plassere eierskapet ett sted, slik at det er tydelig hvem som har ansvaret for videreutvikling og forvaltning av tjenesten. Det er imidlertid krevende å vite hva som er den beste plasseringen fra start.

Intervjuobjektene mener at erfaringene fra oppstartsfasen må tas med i en ny vurdering av plasseringen etter at tjenesten har vært i drift en periode.

Selv om intervjuobjektene ikke hadde sterke synspunkter på plassering av eierskap, ble de utfordret til å si noe om hvilke preferanser de hadde likevel. Resultatene er vist i søylediagrammet.

Som vist i diagrammet mener flere av intervjuobjektene at UB er rett eier. Det ble trukket frem at UB har mye erfaring med å støtte forskerne i bibliotekrelaterte tjenester, og har god kjennskap til forskernes behov.

Videre ble det pekt på at UB har et sterkt engasjement for deling av data og målsettingen om åpen forskning. Dessuten ble det trukket fram at det skal etableres en egen seksjon for forskningsstøtte som vil kunne få ansvaret for å støtte forsker i håndtering av forskningsdata (herunder SurveyBanken).

Innspill til hvor tjenesteeierskapet bør plasseres (2/3)

Det var også flere som pekte på IT som tjenesteeier. Det ble trukket frem at det er behov for IT-faglig kompetanse for å kunne støtte forsker i f.eks. å arkivere data i Sikt sin arkiveringsløsning.

De som pekte på FoU-avdelingen som tjenesteeier trakk frem at FoU-avdelingen har ansvaret for policyen for forskningsdata. I tillegg har avdelingen ansvar for andre områder som er relatert til SurveyBanken, herunder juridisk bistand relatert til FoU (f.eks. immaterielle rettigheter), «open access», personvern m.m.

Nærmere om innspillene fra de sentrale støtteenhetene

I tabellen under er innspillene fra de sentrale støtteenhetene gjengitt i nærmere detalj.

Innspill fra:	Anbefaling om tjenesteeierskap	Beskrivelse
Universitetsbiblioteket (UB)	UB	UB mener at en av de sentrale støtteenhetene bør være tjenesteeier for SurveyBanken. De peker på seg selv som den best egnede kandidat for tjenesteeierskapet. <i>Fordeler:</i> • Nærhet til forsker og kjennskap til deres behov. Kontaktbibliotekarere som følger opp det enkelte fakultet. • Kultur for deling. Medarbeiderne identifiserer seg sterkt med prinsippet om åpen forskning. • Høy motivasjon for bedre utnyttelse av forskningsdata. • Det planlegges å etablere en egen seksjon ved UB som får ansvaret for forskningsstøtte. Det jobbes med en nyrekruttering av en person skal ha ansvar for forskningsdata. <i>Ulemper:</i> • Mangler kompetanse. Det vil ta noe tid før organiseringen og kompetansen er på plass, men midlertidige løsninger vil kunne ivareta dette i en overgangsperiode.

Innspill til hvor tjenesteeierskapet bør plasseres (3/3)

Innspill fra:	Anbefaling om tjenesteeierskap	Beskrivelse
Avd. for IKT (IKT)	IKT	IKT mener at tjenesteeierskapet bør plasseres hos dem. De mener det er viktig med et helhetlig samarbeid om støttetjenestene, men at eierskapet bør plasseres ett sted. De trekker frem følgende fordeler ved å velge IKT som tjenesteeier: • IKT eier prosessen med digital omstilling ved OsloMet. SurveyBanken kan defineres som et tiltak for digital omstilling, og bør av den grunn eies av IKT for å sikre en helhetlig tilnærming. • IKT er ansvarlig for oppfølging av sektortjenester (f.eks. tjenester fra Sikt) og bør dermed ha ansvaret for oppfølging av Sikt ifb. SurveyBanken for å sikre en helhetlig oppfølging av Sikt som tjenesteleverandør. • IKT eier kapabiliteten «data management» og SurveyBanken hører innunder denne kapabiliteten.
FoU-avdelingen	UB	FoU-avdelingen synes det er krevende å vite hva som er riktig plassering av eierskapet fra start. Erfaringene fra oppstartsfasen bør tas med i en ny vurdering av hvor eierskapet bør plasseres. FoU-avdelingen mener at UB kan være godt egnet som tjenesteeier, med den nye seksjonen for forskningsstøtte som etableres der. Et annet argument er at UB skal overføres til divisjon for FoU. Plasseringen av eierskapet hos UB vil altså være i tråd med at divisjon for FoU (under ledelse av prorektor FoU) har et helhetlig ansvar for forskningsstøtte ved OsloMet. FoU-avdelingen er skeptisk til å plassere eierskapet hos dem, hovedsakelig pga. manglende kapasitet. De vil imidlertid ha et tett samarbeid med fremtidig tjenesteeier i og med at avdelingen vil eie policyen for forskningsdata.

6 PROSJEKTETS VURDERINGER

6.1 Introduksjon

I dette kapitlet legger prosjektgruppen frem sine vurderinger, basert på innsikten vi har opparbeidet gjennom prosjektet. Først presenteres vurderingene av den generelle modellen for støttetjenester (6.2). Deretter presenteres vurderingene av hvor tjenesteeierskapet bør plasseres (6.3). Disse vurderingene inneholder både en vurdering av fordeler og ulemper med hver av de sentrale støtteenhetene.

Innhold

[Kapittel 1: Innledning](#)

[Kapittel 2: Dagens situasjon](#)

[Kapittel 3: Forskernes behov](#)

[Kapittel 4: Modell for støttetjenester](#)

[Kapittel 5: Innspill til modell for støttetjenester](#)

[Kapittel 6: Prosjektets vurderinger](#)

[Kapittel 7: Andre innspill fra intervjuene](#)

[Kapittel 8: Anbefaling](#)

6.2 Vurdering av modell for støttetjenester

Konklusjon: Prosjektet anbefaler at den foreslåtte modellen legges til grunn for organisering av støttetjenestene ved OsloMet. Tilbakemeldingene fra intervjuobjektene har vært gode, de mener at modellen er hensiktsmessig.

Fordeler med modellen

- Nettverksorganisering bidrar til samarbeid på tvers av enhetene som yter forskningsstøtte.
- Problemstillingene som skal håndteres ifb. SurveyBanken er tverrfaglige – av den grunn er nettverksorganisering fornuftig.
- Tydelig plassering av ansvar på *tjenesteeier* og *tjenesteforvalter*.
- Unngår stor belastning på FoU-rådgiverne i førstelinjen gjennom at kompliserte og tidkrevende henvendelser håndteres av tjenesteforvalter, med støtte fra forvaltningsteamet.
- God erfaring med modellen fra andre områder ved OsloMet (CRISTin, personvern m.m.).

6.3 Vurdering av hvor tjenesteeierskapet bør plasseres

Prosjektet mener at tjenesteeierskapet bør plasseres ved en av de tre sentrale støtteenhetene ved OsloMet, da tjenesten og forvaltningsmodellen for tjenesten går på tvers av organisasjonen. I tabellen under vises prosjektets vurdering av fordeler og ulemper med de ulike enhetene. Vurderingen er basert på innsikten fra prosjektet.

	Avd. for FoU	Universitetsbiblioteket	Avd. for IKT
Fordeler	• Ansvarlig for policy for forskningsdata. • Mange tilgrensede fagområder innen FoU (juridisk, personvern, «open access» m.m.). • Tilhører FoU-divisjonen som har et overordnet ansvar for forskningsstøtte ved OsloMet-	• Nærhet til forsker og kjennskap til deres behov. • Tilbyr forskningsstøtte innenfor bibliotekrelaterte tjenester. • Planlegger å etablere en seksjon for forskningsstøtte, med kompetanse på forskningsdata. • Tilhører FoU-divisjonen (fra 01.01.2023). • Kultur for deling. Sterk identifikasjon til FAIR-prinsippene og åpen forskning. • Løsningsorientert tilnærming til forskernes problemstillinger.	• Har ansvaret for kapabiliteten «data management». • Har ansvaret for sektortjenester (f.eks. tjenester fra Sikt). • Eier prosessen med digital omstilling ved OsloMet.
Ulemper	• FoU-avdelingen mangler den samme nærheten til forsker og kjennskap til deres behov etter oppstart av forskningsprosjekt, sammenlignet med UB og IKT. • Flere av intervjuobjektene mener at FoU-avdelingen har lite samarbeid med resten av organisasjonen, og av den grunn mangler erfaringen med å lede og koordinere et forvaltningsteam.	• Har hittil ikke hatt tilbud om støtte til håndtering av forskningsdata. Lite kompetanse på området p.t.	• Tilhører ikke FoU-divisjonen. • Lite kompetanse og kapasitet på FoU og forskningsdata. Prosjektet vurderer at det er dette som er kjernekompetansen for støttetjenestene, ikke IKT / digitalisering.

6.4 Anbefaling om tjenesteeierskap

På bakgrunn av vurderingene i dette kapittelet anbefaler prosjektet at **Universitetsbiblioteket får rollen som tjenesteeier og tjenesteforvalter for støttetjenestene for SurveyBanken.**

Tjenesteeier bør være UB-direktøren og tjenesteforvalter bør være en medarbeider i UB med kompetanse og kapasitet til å ha det operative ansvaret.

Følgende argumenter ligger til grunn for anbefalingen:

- UB er tett på forskerne og har kjennskap til deres behov. De har blant annet kontaktbibliotekarer for alle institutt og sentre som kan fungere som gode sparringspartnere for FoU-rådgiverne i førstelinjen.
- UB har høy motivasjon for bedre utnyttelse av forskningsdata og etterlevelse av FAIR-prinsippene ved OsloMet. De har en kultur for deling, og har en løsningsorientert tilnærming når forskere trenger bistand.
- UB er i ferd med å bygge opp kompetanse på håndtering av forskningsdata, og deltar i et prosjekt, ledet av Universitetet i Tromsø, som skal etablere et nasjonalt kuratornettverk for FAIR forskningsdata.

- UB har forskningsstøtte som et satsingsområde, der de blant annet planlegger å etablere en seksjon for forskningsstøtte. Støttetjenestene for SurveyBanken vil trolig passe naturlig inn i porteføljen til denne seksjonen, som også kan få ansvaret for andre FAIR-initiativer ved OsloMet. Det vil være behov for kompetanse og kapasitet på håndtering av forskningsdata.
- I påvente av den nye seksjonen har UB etablert en forskningsstøttegruppe. Gruppen består p.t. av 9 bibliotekarer med kompetanse som dekker alle OsloMets fagområder. Gruppen har ukentlige møter, og jobber med organisasjons- og tjenesteutvikling. Arbeidet er forankret i UBs ledelse (behandlet i seksjonssjefmøte ved UB 4.4.2022).
- UB overføres til Divisjon for FoU 01.01.2023. Divisjonen vil ha et overordnet ansvar for forskningsstøtte ved OsloMet.

Det er viktig å presisere at UB ikke vil være alene om å levere gode støttetjenester for SurveyBanken. Som vist i modellen i kap. 4, vil det være et forvaltningsteam som håndterer dette, og det vil være behov for tverrfaglig kompetanse og samarbeid på tvers av lokalt og sentralt nivå. FoU-avdelingen og Avdeling for IKT vil være en del av forvaltningsteamet og bidra med spisskompetanse på sine områder.

7 ANDRE INNSPILL FRA INTERVJUENE

7.1 Introduksjon

I dette kapitlet presenteres innspill fra intervjuene som ikke er direkte relatert til støttetjenestene for SurveyBanken, men som likevel er relevant for videre arbeid med innføring av policy for forskningsdata og helhetlig forskningsstøtte ved OsloMet.

Det er viktig for oss å understreke at i dette kapitelet kommer kun synspunkter fra intervjuene fram, ikke hva prosjektgruppen for SurveyBanken mener.

Vi vil trekke fram følgende forhold:

- 7.2 Datahåndteringsplan (DMP)
- 7.3 Forskningsdatabasen
- 7.4 Finansieringsmodellen for lokal FoU-støtte
- 7.5 Tverrfaglig samarbeid og saksflyt
- 7.6 Andre forhold

Innhold

[Kapittel 1: Innledning](#)

[Kapittel 2: Dagens situasjon](#)

[Kapittel 3: Forskernes behov](#)

[Kapittel 4: Modell for støttetjenester](#)

[Kapittel 5: Innspill til modell for støttetjenester](#)

[Kapittel 6: Prosjektets vurderinger](#)

[Kapittel 7: Andre innspill fra intervjuene](#)

[Kapittel 8: Anbefaling](#)

7.2 Datahåndteringsplan

Hva er en datahåndteringsplan?

En datahåndteringsplan (DMP) er et verktøy som hjelper forskeren med å planlegge hvordan forskningsdataene skal håndteres fra start til slutt i forskningsprosjektet. En slik plan lages like etter at prosjektet er bestemt iverksatt. En DMP følger bestemte oppsett og er regulert, blant annet gjennom personverforordningen. Det kan derfor være nyttig å benytte et DMP-verktøy. Ved bruk av et slikt verktøy blir forskeren stilt en rekke spørsmål om dine forskningsdata. På den måten vil man være sikker på at alle relevante forhold er belyst. Et godt DMP-verktøy på norsk er laget av Sikt.

Hvorfor er DMP viktig nå?

Utkastet til policy for forskningsdata ved OsloMet anbefaler krav om DMP ved alle forskningsprosjekter ved institusjonen. Dette er en betydelig skjerping, fordi i dag er kravet kun bruk når oppdragsgiver krever det.

Hva mener intervjuobjektene til kravet om DMP?

- De er positive til kravet, men mener at de ikke har kapasitet til å følge opp fordi de fleste forskerne ikke har hørt om DMP en gang.
- De ønsker at OsloMet skal abonnere på et DMP-verktøy som gir oversikt over alle institusjonenes DMP'er. Sikts verktøy tilbyr dette, men per i dag har vi ikke tilgang. Det bør være en arkitekturoppgave å vurdere hvilket verktøy som skal brukes.

7.3 Forskningsdatabasen

Hva er Forskningsdatabasen?

Forskningsdatabasen er en intern database over alle forskningsprosjekter og forskningssøknader ved OsloMet. Den er utviklet internt for å ha oversikt over prosjekter, men gir kun metainformasjon om forskningen. Mer om databasen [her](#).

Hva mener intervjuobjektene om Forskningsdatabasen?

- Ideen er god, men forskerne ser ikke verdien av den. Derfor blir svært få prosjekter registrert. Da blir verdien av databasen svært begrenset.
- Selv om registrering er enkelt, det tar gjerne noen min., må mange forskere ha bistand. Da blir det svært travelt for lokal FoU-støtte. Ansvarsfordelingen mellom støtte og forsker fungerer ikke hensiktsmessig.
- Lokal FoU-støtte har ikke kapasitet til å følge opp manglende registrering.
- Forskningsdatabasen har således ikke vært vellykket og man bør legge den ned.
- Lokal FoU-støtte kan ikke håndtere krav både om registrering i DMP og Forskningsdatabasen. I valget mellom de to bør man prioritere DMP.

7.4 Finansieringsmodell for lokal FoU-støtte

Beskrivelse av dagens finansieringsmodell for lokal FoU-støtte

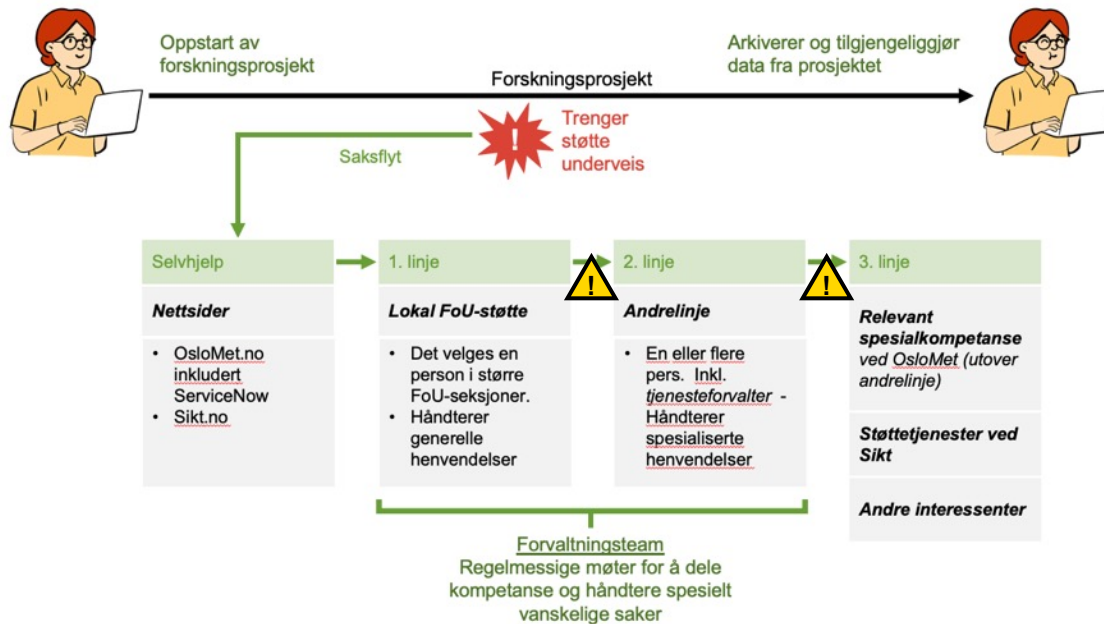
Ved fakultetene er FoU-seksjonene en del av fakultetsadministrasjonen, på samme måte som økonomi, studentkontakt osv. Alle disse enhetene rapporterer til ledelsen ved fakultetet. Ved sentrene er det egne FoU-rådgivere som er en del av administrasjonen. Alle som jobber lokalt med FoU er finansiert av den enheten de jobber ved.

Hva er problemet med dagens modell ifølge intervjuobjektene?

FoU-avdelingen sentralt har det overordnede ansvaret for FoU-støtten ved OsloMet. De gjør vedtak som lokal FoU-støtte må følge. Et eks. er kravet om bruk av Forskningsdatabasen. Imidlertid følger det gjerne ikke penger med et slikt vedtak. Lokal FoU-støtte får altså flere oppgaver, men får ikke midler til å gjennomføre disse. Det oppleves frustrerende.

Det bør altså være en sammenheng mellom pålegg av nye arbeidsoppgaver og finansiering av disse.

7.5 Tverrfaglig samarbeid og saksflyt

Enkelte av intervjuobjektene peker på at OsloMet mangler et felles saksbehandlingssystem for FoU. Det som savnes er et system tilsvarende OTRS som benyttes ved IT-saker, eiendomssaker osv. Varseltrekantene mellom de ulike delene av nettverket angir hvor behovet oppstår.

Konsekvenser ved dette er:

- Manglende oversikt (transparence) over SurveyBanken-saker og øvrige FAIR-relaterte saker.
- Krevende og byråkratisk i tilfeller der saken krever koordinering mellom de ulike deltakerne i forvaltningsteamet eller skal overføres til en annen person. Et eks. kan være at en lokal FoU-ressurs trenger å snakke med en IT-ressurs eller en jurist i FoU-avdelingen, eller at saken skal overføres til en UB-ressurs.
- Kunnskap deles ikke på tvers.

Et felles saksbehandlingssystem vil forenkle og forbedre samarbeidet og saksflyten i forvaltningsteamet.

7.6 Andre forhold

Her følger en liste over andre forhold som intervjuobjektene var opptatt av når det gjelder FoU-støtte:

1. *Det er for lite samarbeid på tvers av de mange enhetene som bedriver FoU-støtte.* Ofte er problemstillingene nokså like, selv om fagområdene er forskjellige. Da kan det være lurt å samarbeide slik at man kan lære av hverandre.
2. *OsloMet mangler en helhetlig oppfølging av Sikt.* Sikt tilbyr svært mange tjenester til oss, men det er godt mulig det er mer å hente i de avtalene vi har med dem. Dessuten bør vi som Norges tredje største universitet ha en reell innflytelse på Sikts tjenester.
3. *Behov for økt kunnskap blant OsloMets ansatte om FAIR.* Skal vi nå målsetningen om å bli et universitet der FAIR og Open Access står i høysetet må kunnskapen om hva dette er og hvorfor det er bra opp. Det gjelder både blant forskere og administrativt ansatte.
4. *Mer ressursbruk på FAIR og Open Access.* Gitt målet om å være ledende her, må ressursbruken opp. Det er ikke noe som kommer av seg selv. SurveyBanken oppleves om et konkret tiltak for å gjøre 'OsloMet mer FAIR', og det er positivt. Vi trenger flere slike tiltak som er 'FAIR i praksis'.

8 ANBEFALING OG VEIEN VIDERE

8.1 Prosjektets anbefalinger til modell for støttetjenester for SurveyBanken

Prosjektet anbefaler:

- At den foreslåtte modellen med et tverrfaglig forvaltningsteam legges til grunn for organisering av støttetjenestene for SurveyBanken.
- **At Universitetsbiblioteket får tildelt rollene som tjenesteeier og tjenesteforvalter** for støttetjenestene. Tjenesteeier bør være UB-direktøren og tjenesteforvalter bør være en medarbeider i UB med kompetanse og kapasitet til å ha det operative ansvaret.

Veien videre:

- Prosjektgruppens anbefalinger behandles i styringsgruppemøtene 29. august og 12. september.
- Deretter legger prosjekteier saken frem til behandling i rektors ledermøte.
- Utpekt tjenesteeier iverksetter implementering av støttetjenestene, på bakgrunn av rektors beslutning. Prosjektet bistår i implementeringen.

8.2 Forutsetninger for å lykkes med SurveyBanken

- **Rektors ledermøte beslutter hvem som skal ha tjenesteeierskapet.** Beslutningen kommer raskt nok til at det er tid til implementering av støttetjenestene innen den digitale løsningen er klar til å tas i bruk (utgangen av året).
- **Tjenesteeier utpeker en tjenesteforvalter.**
- **Det legges inn pilotsurveyer i SurveyBanken (data inn).** Formålet er både å fylle SurveyBanken med de mest relevante surveyene fra OsloMet, samt kartlegge prosessen. Dette vil gi OsloMet oversikt over hvilken støtte som skal leveres fra dem og omfanget av denne. UB må delta i dette arbeidet.
- **Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i forvaltningsteamet,** både på det tekniske, men også på håndtering av forskningsdata, FAIR-prinsippene og andre FoU-relaterte områder.
- Den delen av **policyen for forskningsdata som er relevant for SurveyBanken er innført og etterleves.**
- Godt **samarbeid** og avklart **ansvarsdeling** med **Sikt**.
- **Sikt sine tjenester kartlegges,** og ses opp mot OsloMet sine tjenester. Dette for å sikre en helhetlig tilnærming til forskningsstøtte.
- Lokal FoU-støtte, kontaktbibliotekarere og forskere (der disse har surveyerfaring) har SurveyBanken 'i tankene', **og er ambassadører for denne overfor (andre) forskere og brukere.**
- Det utvikles **insentiver for datadeling.**
- Arbeidet med SurveyBanken **må koordineres med andre pågående initiativer innen FoU-støtte.** Prosjektet er kjent med at det er etablert en arbeidsgruppe som ser helhetlig på forskningsdata og forskningsdatainfrastruktur ved OsloMet. I tillegg er det etablert en arbeidsgruppe som ser på dimensjoneringen av FoU-støtten. Støttefunksjonen til SurveyBanken vil være etablert før disse gruppene konklusjon er klar, men en eventuell tilpasning av støttefunksjonen til anbefalingene er viktig.

8.3 Prosjektets anbefalinger på andre områder

Prosjektet anbefaler:

- At kravet om datahåndteringsplan (DMP) for alle forskningsprosjekter ikke innføres før det er forskningsstøtte på plass. Prosjektet anbefaler at policy for håndtering av forskningsdata trer i kraft, men at kravet om DMP for alle forskningsprosjekter ikke blir gjeldende før nødvendig støtte er på plass.
- At OsloMet abonnerer på et DMP-verktøy som forenkler arbeidet med DMP for forskerne, og som gir OsloMet god oversikt over alle DMP-er ved institusjonen. IKT ved arkitekturgruppen er trolig best egnet til å vurdere dette.
- At det gjøres en vurdering av Forskningsdatabasen, i lys av innføringen av datahåndteringsplaner. Forsker må unngå dobbeltregistrering og unødig administrative oppgaver.
- At det gjøres en vurdering av behovet for et felles saksbehandlingssystem på tvers av FoU-enheter ved OsloMet.
- Økt samarbeid mellom enhetene som bedriver FoU-støtte.
- At OsloMet får en helhetlig oppfølging av Sikt som tjenesteleverandør. Sikts tjenester til OsloMet bør kartlegges.
- En plan for å øke kunnskapen blant OsloMets ansatte om FAIR. For å lykkes er det viktig med fokus på dette fra ledelsen.
- At OsloMet bruker mer ressurser på FAIR og Open Access. Det er nødvendig med flere konkrete tiltak (som SurveyBanken) dersom ambisjonen om å være ledende på dette skal nås.

For mer informasjon besøk **[SurveyBanken.no](https://www.surveybanken.no)**